

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szerkesztési részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:

POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bármilyen intérendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen laphele-
ten kint kétszer: a
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK

Helyben házhoz kordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorot, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 ks.
Nyilttér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

„NEMERE”
IX. évfolyamának IV. negyedére

Előfizetési feltételek:

Október deczember . . . 1 frt 50 kr.
Egy hóra . . . — frt 50 kr.
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Külföldre egész évre . . . 8 frt — kr.

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Bernstein Márk könyvnyom-
dájába Sepsi-Szentgyörgyre küldendők.

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyo-
mattathatunk.

A „Nemere” kiadó hivatala

Bismarck látogatása után.

Bismarck Bécsbe érkezett Andrássyval érte-
kezni a Németország s Ausztria-Magyarország kö-
zös érdekei által követelt politikáról. Bismarck,
Európa leghatalmasabb államférfia, Andrássyval,
a már lemondott s állásától néhány nap múlva
megvált miniszterrel. — Miért nem Haymerle, An-
drássy utódja lesz e tanácskozásokban Bismarck
átellenese? Bizonyval azért, mert Haymerle kizá-
rólág az Andrássy által kijelölt s megkezdett kül-
politikai irányban fog haladni, s azt jelenti, hogy
Savfet basa török külügyminiszternek az Andrássy

visszalépése alkalmából a török birodalom érdeké-
ben kifejezett ohajtása, hogy továbbra is András-
sy eszméi maradjanak mérvadóak monarchiánk kül-
ügyi politikájában, teljesen meg fog valósulni.

Bizonyval epochális esemény Bismarck mos-
tani bécsi látogatása. Az eddig fennállott ugyne-
vezett hármas szövetség ma már nem létezik, mert
Oroszország külügyi vezetője teljesen a panszlávok
karjai közé dőlt s velük együtt fújja haragjának
lángját monarchiánkra s Németországra, s miért
nem hagyták kizsákmányolni az orosz győzelmek
következményeit. A két birodalomnak most tehát
a kötelessége, hogy a megváltozott hellyzettel
szemben elfoglalandó állását meghatározza.

S a mi különösen jellemzi Németországnak s
monarchiánknak kifejeződött viszonyait, — teljesen
világos tény az, — hogy ezen közös állásfoglalás
meghatározása első sorban nem monarchiánknak,
hanem Németországnak áll érdekében. Mert Orosz-
ország Németország elleni gyűlöletének az által
ad kifejezést, hogy Franciaországgal kaczerkodik
s annak Németország elleni revanche-hajlamait
iparkodik feltüzelní, a francia könnyen hevülő
képzeletet Oroszország szövetségével kecsesgetvén.
Szerencse, hogy Franciaország élén megmondott
államférfiak vannak, kik épen nem hajlandók Fran-
ciaországnak eddig elért, de még teljesen be nem
fejezett megerősödését az orosz szövetségben biz-
va kockára tenni s különben is elég higgadtak
arra, hogy kellő mértékben tudják megbecsülni
erejét a most szövetséggel kínákozó Oroszország-
nak, mely még a török háború előtt impozánsnak
és félelmetesnek tartatható, de ma bizonyos an-
nak hiányos szervezete s hir szerint milliókra ru-
gó száma nagy részének csak papíron való léte-
zése s tudvalevő, hogy a gyenge, készületlen Tö-
rökország hadserege egyszernél többször mily vál-
ságos helyzetbe hozta e borzástóknak hirtelt nagy
haderőt s hogyha a török hadvezérek Szolejman s

Mehemed Ali egyenlő erők lettek volna a lángeszű
„plevnai oroszán” Osmannal, bizony gyorsabban
lett volna visszaverve a Dunán, mint mily gyorsan
azon áthatolt. Szerencse — mondjuk, hogy e tény
ismeretes s a francia államférfiak nem kalandhaj-
hászok, mert különben Oroszország mostani dühé-
ben képes volna új háború lángját fellobbantani s
abban Európa békéjét elperzselni.

De mind ennek dacára nagyon komoly az
európai helyzet s emiatt csak üdvözölhetjük a Né-
metország s monarchiánk közti barátságos viszony
izmosodását, mert az bizonyos, hogy a béke bizto-
sítása lesz. De miután a bizonyval bekövetkező
francia boszu-háború s Oroszországnak ehhez kö-
tött intriguái nem a mi monarchiánkat, de Német-
országot fenyegetik, — világos, hogy az orszá-
magyar-német szövetség Németországnak áll érde-
kében, e szerint követhetjük Bismarck saját sza-
vainak tanuságát, melyeket egyszer a birodalmi
gyűlésen a szövetségkötésnél mondott, melyekben
Faustnak Mephistohoz intézett mondása: „mit ad-
hatsz nekem te szegény ördög?” az irányadó.

Andrássy politikája annyira megerősítette s
a tekintély oly magas fokára emelte monarchián-
kat, hogy ez Bismarck előtt kívánatos s teljes biz-
tosítékot nyújtó szövetséges gyanánt tűnik fel, —
mely neki megszerezheti az általa kívánt előnyö-
ket. Ennél fogva nekünk is jogunk van, de alkal-
munk is van e jó szolgálatok árát kérni.

Kölcsonös területbiztosítás? Minket birtokunk-
ban nem fenyeget számbavehető ellenség; az olasz
ásitók egyedül Triestre, Fiumére, de avval fél
kézzel is végezhetünk. A területbiztosítás Német-
ország részéről nem gyakorlati haszon hát reánk
nézve. Gyakorlati haszon egyedül az lenne a je-
len viszonyok közt, ha Németország beszüntetné a
monarchiánk ellen kezdett vámháborút s nevezet-
esen elhárítaná a nyers termények bevitelére elő-
gördített akadályokat, — mely föltétel különösen

TÁRCA

Az utolsó költő.

(Grün Anasztáz.)

„Mikor fáradtok el ti költők?
A lantot bírja még a kar?
Mikor lesz már kiénkelve
Egyszer az örök, régi dal?”

Vagy telve még a bőség sarva?
Dalolni tárgyat mindig ad?
Nincs kimerítve minden patak
S leszedve minden kis virág?”

A mig a nap izzó tekéje
Kimért pályáján fenn halad
S egy perczre bár feléje szállhat
Egy röpke, muló pillanat;

A mig a mennynek boltozatját
A bős elem megregetti,
Egy sziv, rettegvé zord haragját,
Kezét imára fölveti;

A mig az égen egy szivárvány
Engesztelő mosolya leng
S egy tiszta sziv, hogy megpi-
[henjen,
A csöndes békéért eseng;

A mig az éj a végtelen űrt
Csillagmaggal behint fenn
S e mindenség csodás köny-
[vének
Aranybetűit érti szem;

A mig a hold rezgő világán
A multba száll egy gondolat

S a lombos erdők hűves árnya
A fáradtnak nyugalmat ad;

A mig a rőzsa nyitja kelyhét
Egy szép tavaszi hajnalon
S az ifju sziv dagadva kéjtől,
Mosoly vonul az ajkakon;

A mig a sirhant ciprus-ággal
Elhunyt reményeket befed,
Egy szem a holtért könyet hullat
S egy sziv a kintől megreped;

Addig a költés istennője
E földön is zarándokol
És mellette örömdalolva;
Fölszentelt papja vándorol

S ujjongva, verve lantja hurját
Mint végső költő hagyja el
Ez ódon, roskadt földi házat
A legutolsó hült kebel.

Bár tartja még tovább kezében
Az új Teremtés nagy művét,
Mint most a szellő friss virágot
S mosolygva néz körötte szét;

De majd ha e nemes virágnak
Minden kis szirma elvirul
S a föld, a nap, a miljom csillag
Mint himpora, el, szerte hull;

Akkor kérdjétek először,
Hogy — bár a föld, a nap ki-
[halt: —
Kiénekelték már a költők
Mégis az örök, régi dal?

Böhm József.

Guido Reni.

— Breisach után. —

3 ik Folytatás.

De az ifju atyjára gondolt, kinek egy kíván-
sága volt: Bolognában halni meg. Mégis eljött
hamar az óra, mely elszakasztá az atyát fiától. —
Az utolsó perczekben gyakran kiálta fel az ősz:
„Istenem, tehozád megyek vissza s fiam egyedül
lesz. Ő feltalálja Rómában nevét, mire méltó; —
küldj rá édes boldogságot.

Guido sokáig tartózkodott Rómában. Az örök
város hírnevét nagyban sietteté. V. Pál is mint
művész fogadta el s sokszor gyönyörködött fest-
ményein. A pápa példáját követve maga a kardi-
nál is nagy kitüntetéssel s tisztelettel halmozta el.

Vége Rómában van, miért annyira rajongott.
hol az elhunyt mesterek szemlélésén úgy lelkesül.
Majd a márvány oszlopokat csodálta, melyeknek
látására lelke nagy mértékben hevül. Boldognak
érezte magát a művészet e valódi külföldjén, e város-
ban, a melyet ő csodálatot keltő képeivel még
nagyobb mértékben megdicsőített. Itt teremté meg
„Fortuná“-ját a Capitol, „Helena“-ját a Spade pa-
lota s „Aurora“-ját (egyik legremekebbjét) a Ros-
pigliotti palota számára.

Mégis élt Rómában egy férfi, ki mindenáron
az érdem koszoruját letépni készült Guidoról. Ez
Guido iskoláját — verekedő s vérmes reményeket
tápláló társaival megtörni igyekezett, hogy ódon,
homályos, nyers compositióját vetélytársra tiszta s
ragyogó képeinek helyére fűggeszthesse. Guido ez
ellenét sohasem leheté látni tör s vizsáblayá nél-
kül s valóban kerültek is sokan erős, indulatos
természetűek. E férfi neve: Caravaggio.

Az alban Domenichinóval s maga a Laufraneóval
való csata nemes verseny volt, mely a nagy érde-
met még nagyobbítá; mig a Caraggioval tartó czi-
vódás — az fegyverszünet s szánalom nélküli vala,
oly csetepaté, melynél becsülettel egybekötött élet
volt kockára téve.

Vége következik

Magyarországra nézve egyike az életkérdéseknek.

Örvendünk a német osztrák-magyar szövetségi folytonos szilárdulásának, de követeljük, hogy kézzelfogható hasznot nyerjünk az általunk nyújtandó előnyökhöz. Bizunk Andrássyban s kedvező jelnek vesszük azt is, hogy a külföldi fűrdőzésből hazatérő Tisza miniszterelnök éppen a fontos találkozás előtt utazott haza Bécsen keresztül s ott Andrássyval hosszan értekezett s a királynak hosszabb kihallgatáson jelentést tett. Andrássy bizonynyal valószínű fogja Tiszának a haza érdekeire irányuló intencióit, azon Tiszának, ki az ő sikerre vitt politikájának a készülése, a megpróbáltatás napjaiban törhetlen támasza s lehetségessé tevője volt.

N.

A belügyminiszteri tárczát Tisza Kálmán miniszterelnök — mint teljesen megbízható forrásból értesül az „Égyletté” — legközelebb letenni szándékozik. E tárczára mint már közöltük s mint újabban megerősíthetjük, br. Majthényi László főispán van illetékes oldalról kiszemelve s a tervnek egyuttal meg is nyerve. Hogy kinevezése az ülésszak elején megtörténik-e, vagy tovább halasztást szenved: erre nézve illetékes körökben még nem történt végleges megállapodás.

Azon minisztertanácsokra nézve, melyek a legközelebbi napokban Bécsben fognak tartatni, a „P. Corr.” illetékes oldalról a következő értesítést kapta:

A két parlamentnek rövid idő múlva bekövetkező megnyílása a két országos miniszterium és a közös kormány kebelében élénk tevékenységet hozott folyamatba. A legközelebbi napokban Bécsben a két miniszterium közt egyrészt és a közös kormány kebelében másrészt, fontos tárgyalások fognak megjelenni, melyek első sorban mindazon javaslatoakra fognak vonatkozni, melyek a két parlamentnek és delegációknak terjesztetnek be. Ezen tárgyalások természetesen a magyar minisztereknek Bécsben létét követelik.

A 24-iki esti vonattal Szapáry, Péchy és Kemény miniszterek, holnap pedig Szende honvédtanácsot követik a jelenleg már Bécsben időző miniszterelnököket. A közös minisztertanácsban a közös költségvetés előirányzata a következő évre fog megállapíttatni.

A tanácskozásnak igen fontos részét a védtörvényjavaslataknak a közös hadügyminiszter és a két honvédtanács között véglegesen megállapítandó szövegezése fogja képezni. Ezen javaslat csakis a jelenlegi védtörvénynek egy évre való meghosszabbítását fogja kimondani. Ellenben már most a védtörvényhez tartozó kiegészítő határozatok egy egész sora fog beterveztetni, mely határozatok főleg az egyévi önkéntes szolgálat intézményére vonatkoznak.

Tekintve, hogy a magyar kormány tulajdonképpen új osztrák miniszteriummal áll szemközt, több ügy, melyek tárgyalások tárgyát már képezték, újra lesz felvetendő, hogy végleg sikeresen megoldassanak. A kereskedelmi miniszter osztrák társával és a külügyi hivatallal a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések, a közlekedési miniszter pedig több függő vasuti kérdés tárgyában fog tanácskozni.

A román hivatalos lap közli az alkotmányozó gyűlés szept. hó 19-én tartott ülésének lefolyását. Napi rendben volt a kamarai többségi törvényjavaslatainak letárgyalása, mely alkalommal az ellenzék levété az álarczot s többé ugyazólván nem is annyira a zsidó kérdéssel, mint inkább a miniszterialis kérdéssel foglalkozott. Legelső szólok a ki a miniszterialis kérdést felveté, ez uttal is Blarenberg képviselő volt, kit azután Maiorezen Jonesen (a román szónoklat „nagy mestere”) Verneku stb. követtek s innen kezdve a kamra csakis személyes támadásokkal foglalkozott. A miniszterek közül beszélt Cogolniceanu belügyminiszter, a ki hatalmas dialektikájával védte a miniszterium álláspontját és visszautasította azon vádak, a melyekkel az ellenzék a miniszteriumot megtámadta. Ezzel az ülés bezáratott s a legközelebbi ülés szept. 22-ik napjára tűzött ki.

Az „Első székely szövő gyár”

Sepsi-Sztygyörgy, 1879. szept. 26-án.

Egy felhívás küldetett ma be hozzánk, több városi tekintélyes polgár aláírásával. A felhívás maga lényegében semmi újat nem mond; nem tárgyal semmi olyat, a mit már rég meg ne gondolt volna valaki, a minek a szükségét régen ne éreztük volna mindnyájan.

És ebben áll az alábbi felhívásnak legnagyobb érdeme. Hozzá szól az népünkhez; orvosolni akarja a legnagyobb betegséget: népünk szegénységét. Rátapint azon eleven sebre, mely éget bennünket s gyógyítást ígér arra, gyökeresen gyógyító balzsamot.

Munkát ígér a népnek.

A felhívás elég világosan szól; nekünk felesleges kommentárral kísérnünk azt. Lehetetlen azonban, hogy pár szóban legalább rá ne mutassunk ennek célzatára. Azon nemesen érző emberbarátokat, kiknek lelkében megfogant az első székely szövő gyár megalapításának gondolata, azon szükség érzete vezette, hogy megynék, a székelység iparra termelt népének oly munkát adjanak kezébe, mely által, természetből adományozott tehetségét párosítva szorgalommal, biztos jövődelmi forrást találhassanak.

A most fennálló szövő tanműhely csupán tannit, de kereseti forrást nem nyújt; csupán utat jelöl ki a munkás számára, csak előkészít a munkás életre, de nem kíséri ki tanítványát az életbe. Pedig nekünk éppen arra van szükségünk, hogy ha például a szövés mesterségét népünknek megtanítottuk, helyezzük is el őket olyan helyre, a hol megszerzett kézi ügyességüknek hasznát is vehetik, a hol folytonos munkát és pedig jövedelmező munkát találhassanak. Erre lesz hivatva egy nagyobb szabású székely szövő gyár.

A szövő gyár részvényekre lesz alapítva. Ezer drb. 10 forintos részvény mellett megkezdheti és már az első hetekben is haszonnal, nyereséggel folytathatja áldásos működését. Ezen gyár gazdag tárháza lesz a székely szövő iparnak s nagy kereskedelmi, tömeges kiviteli cikké emeli a székely nők eddig elrejtett kincsét: a szövőipart.

Fel tehát munkára! A vidék se maradjon hátra! Megvárjuk minden községtől, hogy legalább 4—5 részvényt vesz. A szolgabírák, községek előjárói, lelkészek, tanítók legyenek buzgó apostolai ez ügynek: magyarázzák meg ezt azoknak, a kik talán idegenkednének tőle. Ez oly vállalat, mely hazafiasság, de egyszersmind jövedelmező is.

Ne féljünk a „gründolás”-tól. Ennek a szónak solid értelmezése, hazaifias szellemű lényege lesz ezután. Nekünk, ha általános jólétet akarunk teremteni, „gründolnunk” kell ezután: vagy más szóval, utanoznunk kell azon azon nagy nemzetek példáját, kik népek fogékonyaságát, természeti hajlamát felhasználják a közös, a nemzeti jólét, a társadalmi boldogság megteremtésére.

Igenis! Vállalatokba kell bocsátanunk, nem szabad visszariadnunk kicsinyes okokból azoktól, ha elenyészni nem akarunk a nagyobb, gazdagabb országok civilizációjára mellett.

A felhívás, melyet bevezettünk, a következő:

Az újabban országsszerte megindult azon üdvös mozgalom, hogy hazánk ipari fejlettségén ösztönzettel erővel munkáljunk, eljutott hozzánk is. A magyar kormány atyai gondoskodása folytán létesült Sepsi-Sztygyörgyön a házi-ipar egyesület által felállított szövő tanműhely. Mindnyájan érezzük ezen intézmény szükségességét; — tudjuk nagyon jól, hogy népünknek, ha életet akarunk számára biztosítani, munkát kell adnunk. Ma már, istennek hála, eljutottunk oda, hogy magunk segítünk önmagunkon.

Ámde a sepsi-sztygyörgyi szövő tanműhely is csak alkalmat ad a tanulásra, csupán a módot mutatja meg, melylyel népünknek munkát adhatunk: betanítjuk leányainkat a szövés okoszerű kezelésére, megmutatjuk nekik az utat, — melyen haladniok kellene, de szorult anyagi helyzetünk nem engedi meg, hogy számukra a szerzett tanulmányok alapján megélhetést is biztosítsunk. Nincsenek gyáraink, a hová az innen kikerült leányokat alkalmazhatnók.

Alakítsunk tehát egy első székely szövőgyárat, melyben a nők szakadatlanul munkát kapjanak, a hol munkáikért tisztességes jövedelmi forrást találjanak. Ezen szövőgyár ez ér, tízförintos részvényekre megteremthetjük. A részvényekből négy forint az aláíráskor lenne fizetendő a fennmaradó 6 forint pedig a következő három hónap alatt.

Az első „székely szövőgyár” feladata volna a székelységnek háziiparra termelt leányait a szövő tanműhelyben nyert kiképzetetésük alapján elhelyezni s ott oly munkát adni kezükbe, melylyel

biztosan és tisztességesen megélhessenek. Ez a gyár pontos kiszámítások után előállított készítményekkel, azok elárúsításával dúsan kifizetné magát.

Az első „székely szövőgyár” létesülése fényes bizonyossága népünk életrevalóságának; ennek fenállása pedig a rég nélkülözött társadalmi jólét felé egyik biztosan élvezhető út lesz.

Gondolkozzanak rajta honfitársaink és tegyenek. A nép jóléte, megynék felvirágzása függ ettől. Munkánk után az áldásos gyümölcs el nem marad, tetteinket pedig az utókor hálaja követendő minden bizonynyal.

Felhívjuk tehát mindazokat, kik az „első székely szövőgyár” részvényesei ohajtanak lenni, szíveskedjenek az aláírási ívre neveiket folyó évi november 1-ő napjáig sajátkezüleg bejegyezni. Az aláíráskor, mint fentebb említett, fizetendő 4 forint, december 1-ő napján 2 forint, január 1-ő napján 3 forint és február 1-ő napján 2 forint.

Mihelyt a részvények egészben vagy részben elhelyezve lesznek, a tagok azonnal szervezkedő gyűlésre hivatnak össze.

Az aláírási ívek ki lesznek téve Sepsi-Sztygyörgyön Bogdán Arthur úrnál és a háromszéki takarékpénztárnál; Kézdi Vászárhelytől a takarékpénztárnál.

Kelt Sepsi-Sztygyörgyön, 1879. szeptember-hő 25-én.

Polsa József, Bárány Ápor Gábor, Id Csáki Balint, Antal Zsigmond, Béty Balint, Gál Antal, Szász Károly, Révay Lajos, Binder Lajos, Kupferstich József, Benedek János, Császár Domokos, Ötcs Pál, Csutak Péter, Turóczy András, Kökös Endre, Hary Gyula, Csutak János, Bogdán Arthur, Fogolyán Kristóf, Gyárfás Sámuel, Albu Mózes.

A habarékpart pálfordulása.

A kormánykörökben ha örvendezéssel fogadják Szilágyi beszédét és b. Bánhidai Béla cikkeket, annál nagyobb visszatetszést aratnak e nyilatkozatok a habarékpart szűk körű közönségénél. A kormány lapjai majd gunnyal, majd hideg malitviával tárgyalják a lemondást lefelé, a kacsintást föl felé. A habarékparti közönség leforrázza boszankodik, hogy várakozásának legvékonyabb szálait is szétszaggatja e párt, a melyet keletkezésekor halvaszületettnek nézett a nagyközvélemény, s a mely a személyes csatározásnál és bombasztpuffogtatásnál tovább nem bírt menni az akció terén.

Ez a hályogmetzés elég jókor jött, hogy minden polgár tisztában legyen, mennyire sikamlós erkölcsre, tevékenységre a rendszer taposó malmában forogni. Csak azt nem várták, hogy most fog történni személt felnyitása, a mikor hónapokon át gyürkőznek az országgyűlési akcióra.

Világos immár, hogy a boszniai közigazgatás és a véderő szervezés kérdésében elszigetelve fog küzdeni a függetlenségi párt. Az ország közjogi hagyományainak, a nemzet szívdobbanásának ez a párt lesz hivatva őszinte szavakkal úgy a kormánnyal, mint az udvarral szemközt kifejezés adni.

A habarékpart visszarai a felelősségtől, mert hatalomra vágy minden áron. A hatalmat pedig Bécsben ez idő szerint csak olyanoknak osztogatják, akik hátat fordítva a nemzeti élet követelményeinek, feltétlenül hajlandók a reakciót szolgálni.

A habarék párt kijelenti, hogy hajlandó: azt hiszi, ezzel nagyobb lépést tett a hatalom felé, mintha a Magyarországon háládatlan ellenzéki földet műveli a jövő számára.

Az események meg fogják rá tanítani e pártot, hogy a meghódolást följegyzik Bécsben, de még nem látják elérkezettnek az időt, hogy olyanoknak helyét foglaltassák el, a kik a reakciónak még mindig képekes szolgálatot tenni.

Bizonyos dolog, hogy Bécsben nem válogatások, s ha kidől vagy lejárt sorok helyén új igásokat foghatnak a hámba, egy pillanattal sem késedelmeskednek másokra ruházni a hatalmat.

Miért tennék azonban most? Azért, mert van egy párt, melynek vezérférfiai mohó vágygyal kidüledt ajkakkal éhezik a kormányzást? Hisz Tiszák még nagyon munkaképes emberek. Megbízhatók, engedelmesek, begyakorlottak.

Az a fordulat Andrássy felé, a melyet előre jeleztünk, meg van, Andrássy a Bismarck-féle látogatás dicsőségi ingerei között sem fogja elfeledni, de egyelőre majd csak Tiszának és embereinek karját veszi igénybe.

Szilágyiék sokáig gondolkodtak minő eszközökkel érhetik el vágyaikat.

Erős és kitartás, elv és program helyett hirtáztak az ellenzéki és kormánypárti álláspont között; most végre nagy fejtörés után, annak belátásával, hogy Andrassy erősen áll az udvar kegyében, őt Andrassy kegyének megnyerésében járatosak, így gondolják kimarni Tiszát és sütkérezni a hatalom napja körül.

Ellenzéki szereplések szerelmében csalódva mint a francia herceg, hamut hintve fejükre, beállanak barátnak az egyedül üdvözítő pártgyház bebelébe, a melytől eddig a Tiszá pápai csalhatatlansága személyi idegenkedésből eretnekekkel tette őket.

Hanem rájuk is illik a hercegnek belépése alkalmával mondott jelige: „Megjárom barátom, ha barát csuhában is kikerül a paradicsom” — Így ír erről az „Egyetértés.”

KÜLÖNFÉLEK

— Lapunk mai száma utolsó az évnegyedben. Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket előfizetéseik szíves megújítására. A „Nemere” pontos megjelenését legközelebbi időkben az olvasóink előtt tudvalevő nyomdavidőztetés gátolta. Ezen nehézségen túlestünk s így olvasóink lapunkat ezután a maga rendes idejében fogják megkapni. Nem hallgathatjuk el ezuttal, hogy lapunk munkatársai több tehetséges erőket szaporítottak, kiknek lekötő szíves ígéretekkel bírnak arra nézve, hogy tőlük úgy *politikai*, mint *ársadalmi* életünknek közelebbről érdeklő kérdésekben gyors és beható közleményeket adhatunk. A „Nemere” előfizetési feltételei lapunk homlokán olvashatók.

— Kazaliczky jutalmjátékaul a „Két árva” került szíre mult csütörtökön. Az ismeretes „világhírű” színmű bizony már nagyon elváltott a vidéki színpadokon s Kazaliczky választhatott volna magának kaposabb darabot is. Különböző közönség jól fogadta a jutalmazottat (!) megjelenésének annyi virágcsokor és koszorú röpült a színpadra, hogy alkalmasint szekérrel vitette haza egyetlen — sovány jövedelmét jutalmjátékának. Kazaliczky játékát ezuttal nem részletezzük, őt nem ilyen semmit mondó szerepben szoktuk mások látni. Szűpáné (Fröhard) elismerést érdemel, úgy szintén Benkő Jolán (Henriette) és Zádorné (Louise) is. Hogy mindnyáján jól tudták volna a szerepüket, azt nem mondhatjuk jótállásban az egész előadás meglehetősen lassúsággal, oly vonatlaton folyt le, hogy először ezuttal, e feletti csudákozásoknak kifejezést kell adni.

— Komáromy Lajos jutalmául jövő kedden fog adni a „Bohóc és családja” című érdekes francia színmű. Reméljük, hogy a közönség legalább ilyen jutalmjátékok alkalmával megmutatja, hogy tehetségesebb művészek iránt realis elismeréssel is tud adózni. Ajánljuk a jutalmazandót közönségünk szíves pártfogására.

— Az „Első székely szövőgyár” megalapítására mai számunk egy felhívást közöl. Mikor e helyen köszönetet mondtunk a lelkes hazafiaknak kezdeményezésükért, egyszersmind felhívjuk városunk és vidékünk közönségét annak támogatására. Egy ily vállalat csak összetett erők munkássága mellett születhetik meg s mi hiszünk, hogy megyénk értelmes polgárai hűvel fogják azt felkarolni, mely hivatva lesz népünk kezébe jövedelmező munkát adni. Kormányunktól pedig reméljük, hogy jóakaró pártfogással ezen vállalatot nem vonja meg, sőt hozzá járuland anyagiilag is annak létesítéséhez.

— A helybeli polg. leányiskolához kinevezettek: dr. Szász István a természetrajz tanítójaul; Stöcker Adél a francia- és németnyelv tanítójaul, Huszka József, volt zentai gymn. rajztanára a rajz és szépírási tanítójaul, Botzenhardt Paulina a zongora és Bartha Ágnes a női munkák tanítójaul. — Kapcsolatban e hírrel megemlítjük, miszerint a nevezett tanítónéknél az előadás október 10-én veszi kezdetét; az erre vonatkozó értesítések pedig közelebből, széküldetnek vidékre is az iskola előjárósága által.

— Az erdélyi gazdák vándorgyűlése e hó 2-án kezdetét veszi. A tárlaton úgy látszik képviselve lesz a kiállítandó tárgyak minden osztálya, legalább a tömegesen érkezett s naponta folyton érkező bejelentésekből erre lehet következtetnünk. Figyelemztetjük mindazokat, kik e gyűlés tagjai ohajtának lenni, hogy Bogdán András úrtól (S.-Sztgyörgy) a tagsági igazolványt (ára két frt.) minél előbb váltsák meg.

— Merénylet a szultán ellen. Egy Karajapulo Konstantin nevű, származásán nézve görög ember, különben romániai földbirtokos, a napokban épen akkor akart belopázkodni a Yildiz kioszkba, mikor a szultán a Bairam-ünnep alkalmából épen a mecsetbe szándékozott menni. A

A vakmerőt a paiota ajtajánál az örök visszatartoztatták, de erre Karajapulo kést vont elő, két katonát is egy hadnagyot megsebesített, csak nehezen sikerült őt elfogni. Karajapulót a kapott sebek következtében szerdáról csütörtökre eső éjjeli meghalt. Különböző utalagos vizsgálat konstataálta, hogy Karajapulo nem volt egészen eszénél. Carajanapulo Konstantin, sebeiben meghalt. Mint a nála talált írományokból kivehető Carajanapulo elmezavart volt, de hogy a Yildiz-kioszkba gyilkos szándékkal akart benyomulni, az kétségtelen. Irataiban azt is jelenti, hogy azon esetre, ha merénylete sikerült volna, neki szobrot állítani ígérték.

— Orosz diák élet. Minden orosz ifjú, ki valamelyik egyetemre beiratkozik, „mihez tartás végett” kap egy belügyminiszter által kiállított törvényt, mely a következőket tartalmazza: „Mind den diák a lakását bejelenteni a rendőrségnek, s azt csak ennek engedélye után foglalhatja el. Minden diák kap a dékántól egy igazolványt, melyet a rendőrség kívánságára előmutatni köteles. Egy szobában két diáknál több nem lakhatik. A rendőrségnek joga van a diáklakásokat időről időre keresztül vizsgálni. A diákoknak gyűléseket, hangversenyeket, multságokat, színelőadásokat, fölölasásokat rendezni joguk nincsen. A diáknak vendéglőkbe és kávéházakba járni, tiltott könyveket és erkölcselen képeket tartani-lakásán nem szabad, valamint kollegáikat meglátogatniok is tilos. A tanárok előadását litographirozni az előadás tartalma alatt nem szabad. Mulató helyek látogatására a rektor engedelmét kell kérni. Ők stb. stb.” Ezek a diákok is énekelhetik: nagyot iszik bujában — de otthon.

— Egy rabbi cseleszövényei. Nem rég közöltük lapunkban, hogy a beregszászi rabbi mennyire izgalomba hozta az ottani pártok szakadt izraelita közönségét a fiatal kántor elleni kifakadó szónoklataival. Most már újabb és mindig érdekesebb változatok fordulnak elő melyek nemcsak a zsidókat, hanem az egész közönséget feszült érdekltségben tartják. Bekövetkeztek ugyanis a főbb ünnepek, minő az új év és hosszú nap. A rabbi kimondotta jó előre, miszerint megmutatja azt, hogy a többség által annyira kegyelt kántor az ünnepeken át a templomban nem fog énekelni. Megjegyzendő, hogy egy ügyes emberét Gross nevű korcsmárost már több hónappal ezelőtt ajánló levéllel s olyatén bizonyítvánnyal ellátva, melyben elemi csapások által gazdságától megfosztottnak van feltüntetve, Galicziába küldött segély-gyűjtés ürügye alatt, de azon utasítással, hogy a kántor ellen adatokat szerezzen. Feltűnt az is némelyeknek, hogy a pap és párthívei pár hét óta rejtegetnek egy idegen vénasszonyt s gyakran összegyűlnek egymással suttogni. — Nem is sejté senki, mily hatásos színi jelöl fog rendeztetni. Az ünnepek megelőző szeptember 16-án délután istentisztelet volt rendezve, melyen az ifjú kántor is részt vett. A templom előtt csoportok alakulnak. Az ajtóhoz van állítva a vén idegen zsidóasszony. A templomi közönség oszlik, a kántor is jó, sietve ifjú nejehez s gyermekéhez, de alig lép ki az ajtón, midőn e szavakkal: „Ah kedves drága férjem, csak hogy végre feltaláltalak:” nyakába borul az idegen zsidóasszony. [Hatásos jelenet. A közönség sem hiányzik, mely néha-néha szintén belefoly az előadásba. A kántor nem ismeri a nőt: a nő bizonyítványokkal áll elő, melyekkel bőségesen el van látva; kezében van a házassági bizonyítvány is. A közönség egy része kételkedik, más része ujjong. Kell még egyéb bizonyítvány? A nő azt is tudja, hogy a kántor combján egy forradás van. A kántor lecsipeti, ruhája lerántatik, a forradás megláthatik. Semmi kétség; ő a férj, Büne: kettős házasság — bigamia! Előre a rendőrséghez, onnét a dutyiba! Most is ott ül a vizsgálati fogságban mert még nincs kiderítve teljesen, hogy való-e a vád? Azonban a pap célját érte, mert ha felmentetnék is a vádlott, bajos lenne állását többé visszanyernie.

— Főbe ütötték, aztán kirabolták. Győrből írják a következő esetet: Folyó hó 13-án Gősfárad egy tyukász Győrvárra indult. Egyszerre csak hátulról megtámadta valaki, bal-tával fejbe csapta; mindez oiy hirtelen történt, hogy még csak nem is láthatta a testet. A tyukász az ütések következtében elsédülve leesett kocsijáról s eszméletét veszti; mire magához tért észrevette, hogy 200 forintnyi pénzétől megra-

boltatott. — Az eset rögtön bejelentetvén illetékes helyen, a vizsgálat azonnal megejtetvén — számos gyanus egyén fogatott be, de a legsúlyosabb gyanu Pinter Ferkót egy győrvári lakost terheli; a vizsgálat folyamatban van.

— A hóhér egyenruhája. Streit bárnak, a cseh tartományi törvényszéki elnöknek a napokban Prágában végbement temetésénél Pipperger prágai hóhér általános feltűnést keltett egyenruhájával. Ez egyenruha, melyet a hóhér a temetésre először vett fel, sisakból, violaszínű hajtással s gallérral ellátott aczélszöld színű kabátból, szürke nadrágból s aranyozott markolatú kardból áll. A kabát gallérjára keresztetett kard van hímelve arannyal.

— Beküldetett szerkesztőségünkhez a „Magyar Lexicon 35 és 36 ik füzete, a „Föld és Népei” 6—7 ik és a Ribáry-féle történelem 15—16 ik füzete. Mindenik füzet ára 30 kr.

Az erd. gazd. V-ik vándorgyűlése

alkalmából rendezendő tárlatra szept. 19-ig követhető tárgyak vannak bejelentve:

(Folytatás.)

T. Nagy Károly börtönmester úrtól Sapsi-Szentgyörgyről rabok által készített lőszőr munkák T. Sütő István úrtól Sapsi-Szentgyörgyről 2 db. disznó.

T. Blága Imre úrtól Gy.-Sztmiklósról tavasz-buza.

T. Csiki András úrtól S.-Sztgyörgyről 1 drb. kocza 9 malacczal. T. ifj. Nagy György úrtól 1 író és 1 ebédülő asztal.

T. Márton Ferencz úrtól Csik-Sztmártonból mezei termények.

Az erdővidéki bánya egylettől a köpeczi barnaszén különféle nemei

T. Grégus János Erdővidékről teljes közeg gyűjteménye.

T. Kovács József úrtól Köpeczről 3 drb. hordó és több hordófal.

T. Zathureczky Gyula úrtól vasuti taipfák és több faátmetszet.

T. Bartha Károly földbirtokos úrtól hordók és hordódongák.

M. ifj. gr. Teleki Sámuel úrtól Alsó-Rákosról többféle közet (basalt, serpentin, gabbró, labrador lythograohicus pala, mész) és az ezekből készített tárgyak.

T. id. Tzentiványi Zsigmond úrtól S.-Szent-Iványból gyümölcs. T. Veres József úrtól S.-Sztgyörgyről 2 drb. kalitka.

T. Balng Barabás Istváe úrtól Seps-Szentgyörgyről gyümölcs.

T. Kupcsay János úrtól Hosszufaluból műfaragászati tárgyak.

T. Tompa Miklós úrtól Uzonból pisztráng és rák.

Mélt. Böldi Tivadar úrtól Bodoláról kertijés mezei termények, faátmetszetek és sázi ipar cikkek.

T. Jakab Berta kisasszonytól Bodoláról kazi munkák.

T. Bede József úrtól Nagy-Borosnyórol szőlő Zoltánból: T. Czirjék András úrtól gyümölcs. T. Matrók Daninétől ugorika. T. Kicsid Istvántól buza. T. Demeter Zsigmondtól 2 ökor.

Angyaosról: T. Kovászai Gáborné asszonytól 1 drb. gyapju szövet. T. Lovász Izsáktól kőrtve. T. Kátai Pétertől alma. T. Tzörcei András úrtól buza és lóhermag. T. Szörcei Andrásntól hagyma. T. Szörcei Hoerata kisasszonytól 2 drb. paplan. T. Bene Sándor úrtól buza, kukorica. T. Bene Sándorné asszonytól szötemények.

Zalánból: T. Boros Jánostól 2 drb. mészko.

T. Gödri Andrásból 2 drb. mésztaft. T. Kurta Istvántól kefe. T. Józsi Mózesből kefe. T. Király Ferencz úrtól zab. T. Szabó Antal úrtól mezei termények és gyapjuszövet. T. Konceza Ferencz úrtól szilviorium, buza, zab. T. Sára Zsigmondné asszonytól szilviorium, alma, buza. T. Sára Lajos úrtól szilviorium, alma, dió. T. Szabó Dávidné asszonytól gyümölcs. T. Apor Miklós úrtól zab és ugorika. T. Simon Ferencné asszonytól kézi munkák. T. Konceza Andrásné asszonytól zab és som. T. Sára László úrtól gyümölcs. T. Fejér Jánosné asszonytól zab és som. T. Apor Ferencz úrtól tök. T. Erdődi József úrtól zab. T. Potson Jánostól patkó.

Közli dr. Szász István.

Magyar aranyjáradék . . .	. . .	94.80
" kincstári utalványok I. kibocsátás . . .	.	—.
" " II. " "	.	—.
" keleti vasut II. kibocsátási államkötv. . .	.	83.—
" " " 1876. évi államkötvény . . .	.	74.50
" vasuti kölcsönkötvény . . .	.	111.25
" földterhermentesítési kötvény . . .	.	87.50
Erdélyi . . .	.	86.—
Horvátszlavon . . .	.	87.75
Szőlődezmavaltságai . . .	.	80.—
Osztrák egys. államadósság papírban . . .	.	60.45
" " ezüstben . . .	.	68.05
" Maranyjáradék . . .	.	79.60
1860. Államsorsjegy . . .	.	123.50
Osztrák nemzeti bankrészvény . . .	.	820.—
" hitelintézeti " . . .	.	255.90
Magyar hitelbank . . .	.	246.75
Ezüst . . .	.	—.
Cs. kir. arany . . .	.	5.59
Napoleon d'or . . .	.	9.33
Német birodalmi márka . . .	.	57.70
London . . .	.	117.70

Felelős szerkesztő: Málík József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Szám 1758|1870.

Pályázati HIRDETÉS

Alsó-Csernáton és Felső-Csernátonban a
a körjegyzői állomás üresedésbe jöven, ezen
állomásra, mely 400 forint fizetéssel van java-
dalmazva, ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak pályázni kívánók szabályszerűen felszerelt folyamódásukat alólrthoz folyó évi októberhó 16-áig beadni.

Alsó-Csernáton, 1879. szept. 24.

Pethő István
szolgabíró.

Hirdetés.

van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint októbertől kezdve S.-Sztygyörgyön TANÓRÁKAT adok mérsékelt díjak mellett

hegedű, zongora, violoncello, gitár

stb. hangszereken. Léczkéket adok egy-
szersmind az ÉNEKBŐL is.

Elfogadok továbbá zongorákat

javitásra és hangolásra,

szintén mérsékelt ár mellett.

Szíves megkeresések t. Polák Mór
ur könyvkereskedésébe intézendők.

Tampe Antal,
zenetanár.

2-3

Hirdetmeny

Folyó évi októberhó

9 és 10-én Sepsi-Szentgyörgyön,
11 és 12-én Kézdi-Vásárhelyen
a cs. kir. kincstár számára a ko-
lozsvári lóbevásárló bizottság lo-
vakat fog bevásárolni.

Êrtesités.

Alólirott tisztelettel teszi közhirrre, miszerint az országos női háziipar egyesület pozsonyi intézetében 3 éven át tanulván, a következőkből nyert oly alapos oktatást, hogy most, mint tanítónő, másokat is jó eredménnyel tanítani képes, u. m:

1) a kézi- és gépvarrásnak minden nemét; 2) ruhaszabást, összeállítását; 3) fehérnemű szabást, összeállítását; 4) kézi- és rama-stikkelést; 5) frivolitét (fehérneműek díszítéséhez); 6) filét (reczmunkák kitöltéséhez); 7) tűllből készült zsebkendő szélék, nyakkendők stb. kivarrását; 8) horgolást; 9) kötést; 10) ráamunkát, t. i. hárászából való kendők, gallérok készítését; 11) virágkészítést battiszból, mollból; 12) kötőgépen való hárisnya, szoknya stb. készítését; 13) kesztyű varrást géppel; 14) a szalmafonásnak különböző neveit; 15) a varrógéppel való bánosmódot, annak elbontását, összeállítását, tisztítását.

Ezeknek a tanuló kívánsága szerint egy vagy több ágát, a képesség szerint rövidebb vagy hosszabb tanfolyam alatt megtanítani kész, sőt a mennyiben kívántatni fog, olvasást, írást és számtant is tekintint tanít.

A részletekről bővebb felvilágosítást
szerezhetni Kézdi-Vásárhelytt Nagy Dá-
niel honvédőrnagy urnál.

K.-Vásárhely 1879. évi szept. hóban.

Nagy Teréz,
okl. tanítónő.

2-3

POLLÁK MÓR

könyvkereskedésében Sepsi-Szentgyörgyön
a jelen tanévre kaphatók mindenféle
tankönyvek, vezérkönyvek
a tanítók számára

rajz- és íróeszközök nagy választékban.

Kaphatok egyszersmind csinos kiállítású és olcsó

diszművek, könyvtások

stb. gyermekek számára. Egy jókarban levő **ZONGORA** kedvező feltételek mellett eladó lévén, a fentebbi könyvke-reskedésben a t. venni szándékozók ezirant értekezhetnek.